

821.161.2
В 58

Ірина Власенко

Квітка з Манхеттена

УДК 821.161.2
B58

B58 Власенко І.В. Квітка з Манхеттена :
роман. — К.: Видавничий дім «Кондор»,
2020. — 216 с.

ISBN 978-617-7841-08-0

Дивні, багато в чому трагічні випробування випали на долю маленької симпатичної жінки, відомої американської вокалістки, яку в 1998 році назвали найбільш пізнаваним голосом США. Дійсно, її спів хоч раз почули понад 20 мільярдів людей, що в три рази більше за все населення планети. Ім'я цієї співачки Квітка Цісик. Хто хоч раз почув голос цієї співачки, ніколи не забуде його, наче вона знала якусь таємницю загальну для кожного людського серця. Подейкують, її голос має містичну силу, заворожує і лікує. Звідки ж взялася на чужині, в самому центрі Нью-Йорка, чарівна українська квітка, яка знала таємний код української душі?

ISBN 978-617-7841-08-0

УДК 821.161.2

© Власенко І.В., 2020
© Видавничий дім «Кондор», 2020

Пролог

2017 рік. Київ. Позняки.

Цього року зима з весною зруйнували всі календарні розклади. Кілька разів міняючись місяцями, до середини травня водили українців за ніс. Змушували то кутатися в теплі речі, то скидати з себе одяг. Я живу в маленькій квартирі панельної багатоповерхівки, що розташована у спальному районі Києва. Тут в середині травня панує зимова стужа. Позаштатна авторка популярного музичного журналу вимушена закутатися по самі вуха і сидіти перед монітором з півлітровим кухлем гарячого чаю. Я пильно дивлюсь в близкучий екран комп'ютера і, щоб не змерзнути, швидко стукаю по клавішах.

«Нью-Йорк ще спав...» — з'являється на білому полі документа. Зупиняюсь і замислююсь...

День тому я ще ні сном ні духом не відала, що почну писати книгу про Квітку Цісик. Була в Дніпрі на конференції, поки слухала доповідачів, з жахом дивилася на вікна, за якими зима безжалюно споторювала зелені крони квітучих кленів. «Оце я вляпалася!» — думала, сумно споглядаючи на свої туфлі.

Коли вийшла на вулицю, крижаний вітер ледь не збив з ніг. Висмикнув з рук парасольку, якою я марно намагалася прикрити свою

легковажність; кинулась за нею — і одразу промочила ноги. Дощ зі снігом дуже скоро обгрizли б мене до кісток, якби поруч не загальмувала маршрутка.

Всередині тепло і сиро, але тісні обійми мешканців Дніпра чомусь не гріли мене. Бувають такі періоди в житті: нікого не хочеться бачити. Та й взагалі, останнім часом щось не клейться: ні з коханням, ні з кар'єрою, ні з весною...

Начебто і є в мене кохання, та якесь дивне. Стосунки тривають вже п'ять років, а хто ми з Дмитром: співмешканці, сексуальні партнери або близькі люди, в яких все має бути порівну? Не знаю... Здається, піду від нього, а він спокійно відпустить і навіть не згадає. Принаймні, колись чітко дав зрозуміти, що бігати за мною не буде. Навіщо тоді все?

На роботі теж вічний цейтнот: зранку до вечора пишеш якусь маячню. Замовлення на цікаві матеріали випадкові, зарплатня мізерна, зате вимоги до якості й змісту просто шалені, наче я високоосвічений музичний критик, який зобов'язаний бачити крізь час і простір, і має безпомилково визначати тенденції сучасного культурного процесу. Висока планка, звісно ж, — непогана річ, але я не зовсім критик і зовсім не музикант, хоча і маю середню музичну освіту. Лише філолог, який дещо знається в музиці й може написати якісний текст на цю тему. Іноді для того,

щоб це зробити, доводиться закопуватися по самі вуха у безліч концепцій і купу інформаційного шлаку. Ще б нічого, як би зусилля давали прибуток і він покривав би затрати часу і нервів. Але заробітки раптові й мізерні.

Доводиться постійно мотатися по різних культурних заходах, концертах, фестивалях і конференціях, шукати натхнення й копійку, інші видання, щоб запропонувати свої послуги і теми. Доганяю вітра в полі й при нагідно намагаюсь углядіти зрушення в сучасному музичному процесі.

На жаль, мої думки не завжди збігаються з кон'юнктурними потребами і форматом комерційного видання, писати доводиться зовсім не про те, чого прагне душа, а про те, чого нема, але дуже хотілося б мати.

Навіть весна в цьому році виявилася брехливою хвойдою. Передчасно вилупилася березовими бруньками, виповзла з землі з тюльпанами й нарцисами — і ми, втомлені хронічною зрадою, раптом повірили їй і оголилися перед небувало теплим березневим сонцем. А вона раз — і снігу насипала! Нахабно вдерлася в квітучі сади. Цей кліматичний кульбіт якраз і застав мене в Дніпрі на семінарі по впровадженню інноваційних технологій в українську музичну освіту. Повіривши теплу, поїхала в туфельках і легкій курточці й, поки дісталася до дому, задубла на смерть. Ледве тримаючи ключа в зведених льодовою судомою пальцях, відчинила двері.

А за ними — новий сюрприз — опалення вимкнули. Прийшлося грітися в гарячій ванній, наче гусені у кокон, завертатися в теплу ковдру.

«Треба відпочити, я це заслужила», — думаю я, пригадуючи важкий холодний день і з задоволенням съорбаючи гарячий чай. Щоб добрati вражень і тепла, зайшла на ютуб послухати музику. Як то буває... Чи то випадково, чи за розкладом незбагнених небесних збігів, потрапив мені на очі музичний альбом Квітки Цісик. Натиснула не замислюючись, як дещо знайоме, таке, що ніби єaprіорі, як факт незаперечного існування чогось нашого і якісного.

І раптом наче хвиля накрила. І все всередині зрушилося і полетіло за тим голосом. «Стоп! Хто це — Цісик? Що за співачка? Щось чула, чому не знаю більше...?» — під звуки ніжного співу, що пробирає до самого нутра, я почала нишпорити Інтернетом і швидко гортати інформаційні сторінки про неї... Навіть ковдру скинула. Гаряче стало. Слухаю... І щось тремтить всередині, спокохане чистим дотиком справжньої гармонії. Хто ж це? Хто? Американка, українка, Квітка, Кейсі? Нарешті картинка стає чіткішою, і слози, не питуючи дозволу, течуть з очей. «Оце так доля!» Мов постріл у серце! Виклик, поклик, благання, яке відчуваєш зсередини, як воно потребує участі, бо не дасть спокою і буде вічно свербіти втраченою можливістю. Буду писати!

«Навіщо вигадувати сюжети, якщо життя само їх пропонує? Принаймні, є чим зайнятися найближчим часом і відсунути на потім незручні питання особистого життя», — подумала я; і рядки майбутньої статті, а може й книги, замерехтіли перед мисленим зором. Я так ясно їх бачу, вони складаються в картинки, тільки зібрати разом, розставити, зв'язати одну з одною.

Але спочатку пісні... Слухати, слухати безкінечно, не відриватися ні серцем, а ні головою. Вбирати в себе оберtoni рідкого виразного голосу і відчувати незбагнений споріднений біль і спільну радість причетності до чогось великого і рідного. Я слухаю і плачу, і ніби сповзає з душі щось гнітюче і болісне. Раптом розумію, що мені давно хотілося написати от таку не вигадану, а справжню історію. Нехай навіть про українську співачку, яка ніколи не жила і не гастролювала в Україні, але є українкою за покликом свого серця і таланту. «Декому з сучасних запроданців, що воліють сидіти однією дupoю на двох стільцях, брати б з неї приклад», — осудливо думаю про своїх співвітчизників.

Щоб добрati вражень і тепла, захожу на Фейсбук. Погляд, наче сходами, біжить по інформаційних сторінках, раптом різко зупиняється. То пост від «Коронації слова», завжди їх читаю. Мрію написати щось нетлінне й отримати золоту статуетку. Що тут? Заклик до авторів, які пишуть прозу, від

української актриси Римми Зюбіної: «Дуже хочу зіграти співачку Квітку Цісик. Я започаткувала на «Коронації слова» премію тому, хто напише сценарій, роман, тощо за темою Квітки Цісик, я особисто допоможу матеріально, це мій особистий приз. Але вже три роки чекаю, і поки що нічого, що би могло мене зачепити, не написано. Мені цікавий феномен цієї жінки, цікаво, чому вона не судилася за «Оскар», її туга, бажання приїхати в Україну з концертами, випуск двох альбомів, синглів, які стали мрією життя, народження сина, смерть мами і сестри від того самого діагнозу, з яким боролася Квітка...»

Що це? Випадковість або сигнал з неба? Не відмовитися мені тепер від твої історії, бо вона міцно зачепилася за душу, оселилася там і звучить в серці, як чудова ангельська пісня Квітки, яку ніхто краще за неї ще не заспівав.

Так я почала писати спочатку статтю для журналу, а потім і книгу про Квітку Цісик...

«Хто знає, навіщо в наше життя приходять ті чи інші люди й події? — думаю тепер, працюючи над матеріалами для книги. — Нашо вони мені? Сім'я повоєнних емігрантів Цісиків, Джек Кортнер, Ед Ракович, маленький Ед-Володимир, сама Квітка, яка вже відчувається як близька споріднена душа? Невідомо. Але мені це потрібно, я точно знаю. Я маю про них написати!

Здається, Квітка весь час переймалася пряненням встигнути зробити те, заради

чого народилася на світ. Смерть забрала її на злеті, але вона встигла! Залишила в серцях американців частку широкої української душі, а в серцях українців — віру та гордість за своє, майже забуте. Повернула в найновішому сучасному звучанні архетипічне, певне, повне, глибоке і рідне, начебто душу вийняту на місце поставила і дозволила їй бути.

Де б не була українська душа, вона співає. Нехай то джингли і демоверсії вокальних партій відомих музикантів, — то вкладена в професійну справу чиста душа — і її почуто. За підрахунками американців, понад двадцять два мільярди чоловік, тобто втрічі більше ніж є людей на планеті, колись слухали Квітку. Найвідоміший голос світу належить тендітній українці. Є чим пишатися! То, певно, і була її місія на землі, яку вона встигла виконати. Та мені здається, що не ради того вона народилася. Було ще щось...

— Це безумство, Кейсі, ти усвідомлюєш, скільки це коштуватиме? — спитав її чоловік перед записом першого альбому українських пісень.

— Так, але мені це потрібно, — твердим голосом вимовила маленька беззахисна квіточка з українського співочого поля. Наша Квітка. — То моя доля, моя вдача, мое серце, моя душа — то поклик, від якого я не в змозі відмовитися. Тільки б встигнути...

Вона встигла. І я писатиму про це, бо всі мають про неї довідатися, щоб заслужена

слава, душа і голос Квітки нарешті поверну-
лися на батьківщину.